

6/2023 Magazín Dopravního podniku Ostrava

Dépéčko

Peter
OCHMAN

Jak se zrodila myšlenka, že
budeme mít svou „vánočku“?
Kdo stál u její realizace?

12–13

Příběh vánoční
tramvaje

OSTRAVA!!!

MÍR A KLID S VŮNÍ STROMEČKU

Rok se s rokem sešel a opět zde máme adventní čas. Čas, který symbolizuje přicházející svátky míru a klidu, Vánoce. Když se ohlédneme za uplynulým rokem, uvědomíme si, co všechno jsme za uplynulých 12 měsíců zvládli. Je to obdivuhodné, a proto si mír a klid zaslouží opravdu všichni naši lidé. Překonali jsme energetickou krizi, úspěšně jsme stabilizovali náš rozpočet, uzavřeli jsme důležitou kolektivní smlouvu na další čtyřleté období a v neposlední řadě jsme dokončili řadu náročných projektů, jako jsou modernizace tratě na Nádražní ulici, vybudování sítě nabíjecích stanic na ulici Valchařská atd.

Jsem také nesmírně rád, že v těchto časech naši zaměstnanci projevili nebývalou solidaritu, ať už vůči sobě navzájem, vůči svým blízkým nebo dalším potřebným. Prostřednictvím naší Tyrkysové sbírky vyvrcholily naše celoroční aktivity v oblasti společenské odpovědnosti a mohu říci, že se nám letos podařilo dosáhnout výrazného úspěchu. Významnou částkou jsme mohli podpořit dobročinné projekty a, jinými slovy, se nám skutečně společně daří naplňovat a šířit naše již dobře známé firemní hodnoty – laskavost a spolehlivost. Děkuji za to vám všem. Ať vás vánočními svátky i letos provází krásná vůně vánočního stromečku.

Váš Daniel Morys

- 3 **Setkání managementu 2023: ladili jsme formu na další sezónu**
- 4 **V hlášení závad jsme už také bezpapíroví**
Cestovní náhrady elektronicky
- 5 **Mikuláš jezdil, jako by (se) nechumelilo**
Máte doma v šuplíku kousek historie?
- 6 **Nové trolejbusy už jezdí, budeme kupovat další**
Odhalujeme plochá kola na tramvajích
- 7 **Rekordní tyrkysová sbírka**
- 9 **Anžela našla druhý domov v Ostravě**
- 10 **Jízda v novém tarifu: s dlouhodobými kupony stále výhodně**
- 12 **Příběh ostravské vánoční tramvaje**
- 14 **Průzkum spokojenosti zaměstnanců**
- 16 **Trakční měnárna v Mariánkách mění kabát**
Naše výběrová řízení jsou transparentní a otevřená pro každého
- 17 **Kontrola s kamerou za zády**
Lednové změny v dopravě Elektronický papír informuje na zastávkách v Porubě
- 18 **Nezhasínáte motor? Váš bus to „napráší“**
- 19 **Přijdou do našich tyrkysových týmů?**
MultiSportka mění ceny Svatomartinský badminton
- 20 **Úzkorozchodné tramvaje na Ostravsku naposled vyjely před padesáti lety**
- 22 **Zprávy ze sociálních sítí**
Pochvaly a poděkování Slovníček ostravského dopraváka
- 24 **Jubilea**
Pro zasmání / k zamyšlení

**Šťastné a veselé
Vánoce!**

V DPO jsme jeden tým!

SETKÁNÍ MANAGEMENTU 2023: LADILI JSME FORMU NA DALŠÍ SEZÓNU

Letošní výroční setkání managementu DPO bylo už třetí v pořadí. Tentokrát jsme „změnili lokál“ a místo tradičního „loutkáče“ (míněno Loutkové divadlo Ostrava) jsme využili krásné industriální prostory v Brick House v Dolních Vítkovicích. Termín setkání: poslední říjnový den.

JSME JEDEJEN TÝM

Na setkání s managementem se potkali vedoucí odborů a oddělení i další pozvaní TH zaměstnanci, a tentokrát jsme měli i hosty „zvenčí“. Protože rozvoj dopravního podniku je úzce svázán s rozvojem Ostravy, vize pro budoucnost našeho města a klíčové projekty nám přišli představit Lukáš Semerák, předseda dozorčí rady DPO a Jiří Hudec, vedoucí odboru strategického rozvoje SMO.

„Určitě si nemusíme opakovat naše hodnoty ani strategické pilíře, ale jsme tady proto, abychom deklarovali svou soudržnost, schopnost pracovat týmově,“ uvedl setkání generální ředitel DPO Daniel Morys. „DPO je přesně ten podnik, v němž jednotlivec sice může dokázat úžasné věci, ale nikdy tolik, co společně celý tým. Právě schopnost naší spolupráce definuje kvalitu našich služeb, kterou pak vnímají ostatní,“ dodal.

O ČEM SE MLUVILO?

Celodenní diskuze se nesla v duchu otázek, které v současnosti rezonují napříč celou firmou: Jak dobře jsme

zvládli minulé období poznamenané ekonomickou krizí a drahými energiemi? Co nám přinesla letošní změna tarifu, rekordní investice do modernizace tratí a vozidel a kam nás posune Ostravské metro, které představuje největší změnu v tramvajové dopravě za poslední dekádu? A v neposlední řadě – co znamená, že rok 2024 bude rokem investic do našich lidí?

Jednotlivec v DPO může dokázat úžasné věci, ale nikdy to, co dokáže celý tým.

CO JSTE CHTĚLI VĚDĚT A NEBÁLI SE ZEPTAT

Během několika programových bloků se v „horkých křeslech“ vystřídali úsekoví ředitelé, z nichž si každý pozval tři hosty, aby v debatě probrali konkrétní témata a problémy, které aktuálně na svém úseku řeší, novinky, které se chystají, i místa,

kde nás „bota tlačí“. Po celou dobu mohli účastníci setkání zadávat přes aplikaci sli.do své dotazy, na které pak dostali odpovědi při závěrečném „grilování“ managementu. Setkání bylo završeno neformální diskuzí u kávy. Prostřednictvím anketních lístků měli přítomní při odchodu možnost vyjádřit, která témata (a jejich řečníci) je nejvíce zaujala. Pozornost upoutal především proces nákupu včetně toho, proč jsou veřejné zakázky takové nervy (skvěle prezentovala Jana Červenková), nová kolektivní smlouva (Jan Klimša) a aktivity oddělení péče o zaměstnance a vztahy (v podání Leony Starostkové).

Aby vám nic neuteklo (nebo jen pro připomenutí zajímavých chvil): na setkání managementu se můžete vrátit prostřednictvím videozáznamu.

Ludmila Kadrnková

Videozáznam
setkání

V HLÁŠENÍ ZÁVAD JSME UŽ TAKÉ BEZPAPÍROVÍ

V průběhu listopadu testovali aplikaci Elektronická kniha závad (EKZ) řidiči all track. Testování proběhlo velmi úspěšně a nic nebránilo tomu, abychom od 1. prosince spustili aplikaci EKZ do ostrého provozu.

V informačním kiosku řidiči vždy nahlásí stav svého vozu.

možností: „Bez závad“, nebo „Závada“. Pokud je vozidlo bez závady, stačí jen tuto skutečnost potvrdit, odhlásit se z EKZ a je hotovo ☺. V případě závady řidič jednoduchým způsobem zvolí typ vady: mechanická, elektronická, úklid atd. Následným proklikáním – propadem definuje detailněji danou závadu a odešle ji pracovníkům údržby. V historii závad může řidič zjistit stav závady, kterou nahlásil.

RÁDI PORADÍME

Aplikace pro zadávání vad je uživatelsky přívětivá a intuitivní. Může se však stát, že si někteří z vás nebudou vědět rady, proto jsme zřídili technickou podporu. Kontakt je uveden v informačním letáku (manuálu), který všichni řidiči našli ve svých služebních složkách, a také na nástěnce u výpraven v jednotlivých areálech. Za zmínku stojí, že EKZ není jedinou aplikací, kterou lze spustit v informačním kiosku: řidiči mohou rovněž využít všechny funkcionality, na které jsou zvyklí, v aplikaci Centrální plánování.

Za perfektní spolupráci na úspěšně završeném projektu, který zrychlí komunikaci mezi řidiči a pracovníky údržby na jednotlivých střediscích DPO, chci poděkovat všem členům projektového týmu: vedoucím a mistrům údržby, all track řidičům a IT kolegům.

Karla Holušová

CESTOVNÍ NÁHRADY ELEKTRONICKY

Začátkem listopadu přibyla v aplikaci pro řidiče nová záložka – cestovní náhrady. V ní mohou řidiči, později i ostatní zaměstnanci v dělnických profesích, vyplnit a odeslat cestovní náhrady elektronickou formou. Nespornou výhodou je přehled o vyplněných náhradách a o procesu schvalování. Zaměstnanci tak získají zpětnou vazbu, která jim doposud chyběla. Celý proces se zrychlí a „bez papíru“ bude ekologičtější. Zároveň odbourá zbytečné chyby a neúplně vyplněné formuláře.

Postup, jak on-line formulář vyplnit, je jednoduchý a věříme, že ho zvládne opravdu každý i bez návodu. Budete-li mít k elektronickým cestovním náhradám připomínky nebo nápady na vylepšení, dejte nám, prosím, vědět na e-mail: jiri.suchanek@dpo.cz.

Do konce roku lze odevzdat cestovní náhrady jak v tištěné podobě, tak elektronicky. Od roku 2024 bychom rádi ponechali cestovní náhrady už jen přes aplikaci pro řidiče.

Jiří Suchánek

JAK TO FUNGUJE?

Po ukončení směny nebo výměně vozu je každý řidič povinen prostřednictvím EKZ nahlásit stav vozu. Příložením zaměstnanecké karty ke kiosku se přihlásí do prostředí, ve kterém si zvolí aplikaci EKZ.

Odsouhlasí kurz, číslo a název vozu a následně vybere jednu ze dvou

Věděli jste, že v DPO máme sítotiskovou dílnu? K čemu slouží a jak funguje, se dozvíte ve videu. Krom toho zde kolegové

vládou i vyřezávaným plotrem – třeba na polepy technologických vozidel.

Tereza Šnoblová

I Mikuláš letos dostal nadílku – první sních. (Foto: miroslav.jpg)

MIKULÁŠ JEZDIL, JAKO BY (SE) NECHUMELILO

Letošní Mikulášské jízdy byly ozvláštněné nebyvalou sněhovou kulisou. Sních k zimě patří, letošní „první“ sních však udeřil v nebyvalé síle.

Bílá nadílka si vyžádala řadu mimořádných opatření. Už jen vyjet s historickou soupravou na trať znamenalo jisté problémy. Ale to není podstatné. Také letošními jízdami jsme udělali radost všem fanouškům, kteří si tradici

ani letos nenechali ujít a přišli se svézt i v chumelenici, která část provozního dne provázela. Jsme velmi rádi, že i v těchto podmínkách návštěvnost odpovídala předchozím běžným Mikulášským jízdam. Velké množství sněhu nám dělalo

problémy i na konci akce, kdy ani odstavení tramvají do depozitáře historických vozidel v Martinově nebylo jednoduché. Cestu nám musel proklesat přivolaný RSP (rotační sněhový pluh). Poděkování patří všem, kteří tuto zdařilou akci i v těchto složitých klimatických podmínkách připravili a zajistili.

Redakce

MÁTE DOMA V ŠUPLÍKU KOUSEK HISTORIE?

Prosíme všechny zaměstnance a čtenáře našeho magazínu, aby nám poskytli (zapůjčili) jakékoliv a nejlépe dosud nepublikované fotografie z prostředí ostravské MHD.

V příštím roce nás čekají oslavy významného jubilea, 130 let provozu ostravské MHD, a rádi bychom tyto materiály využili pro publikační a propagační aktivity spojené s přípravou a realizací oslav. Pokud byste chtěli přispět k výjimečnosti připravovaných prezentačních materiálů, rádi vaše fotografické příspěvky přijmeme v jakékoliv formě – e-mailem (sken), osobně, poštou. Zapůjčené fotografie samozřejmě po oskenování ihned vrátíme. Podtitulem oslav bude téma

„lidé v MHD“, a tak nejvíce oceníme fotografie, které zachycují jakékoliv zaměstnance podniku (řidiče,

***V příštím roce
slavíme 130 let provozu
ostravské MHD.***

traťové dělníky, průvodčí, dílenské zaměstnance, dispečery apod.) v jejich pracovním prostředí. Za historické

přítom považujeme desetileté a starší fotografie.

Pokud se nám propůjčením fotografií rozhodnete pomoci, můžete je zaslat na adresu miroslav.albrecht@dpo.cz nebo také historickavozidla@dpo.cz, osobně doručit nebo poslat vnitropodnikovou poštou na odbor marketing nebo panu Jiřímu Boháčkovi (správce historických vozidel v martinovském depozitáři), anebo zaslat poštou na adresu Dopravní podnik Ostrava a.s., odbor marketingu, Poděbradova 494/2, 702 00 Ostrava.

Děkuji všem, kteří naši prosbu vyslyší.

Miroslav Albrecht

Věděli jste, že v roce 2022 trolejbusy v Ostravě svezly 6,658 milionů cestujících?

NOVÉ TROLEJBUSY UŽ JEZDÍ, BUDEME KUPOVAT DALŠÍ

V průběhu října a listopadu jsme uvedli do provozu posledních šest vozů z dodávky osmnácti nových trolejbusů Škoda 36 Tr. Parciální trolejbusy od Škoda Group vozí cestující postupně od února 2023.

ZÁVADY ODSTRANĚNY

Při přípravě na předání a montáži palubního, odbavovacího a kamerového systému se vyskytlo několik neočekávaných závad v kabeláži. Závady byly zapříčiněny chybnou montáží a zapojením svorkovnic, které prováděli pracovníci na montážní lince v Turecku. I přes tyto problémy byla vozidla zprovozněna a předána do užívání. Servisní pracovníci Škody Electric v součinnosti s našimi kolegy také zprovoznili a napojili vozidla na systémy pro dálkové vyčítání kamerového

záznamu a ukládání dat z palubních počítačů vozidel na naše uložiště dat.

DALŠÍ VOZY SOUTĚŽÍME

Ostravané trolejbusy Škoda 36 Tr vidají například na linkách 101, nebo 106. Touto dodávkou trolejbusů máme k dispozici celkem 28 parciálních trolejbusů s dojezdem na trakční baterie do vzdálenosti až 12 kilometrů mimo trakční vedení. Baterie se dobíjejí při jízdě i stání z trolejí. Celkem náš dopravní podnik provozuje 66 trolejbusů. Obnova „trolejbusového“ parku ale

rozhodně nekončí. Na přelomu let 2024–2025 očekáváme dodávku šesti 18metrových trolejbusů a nově soutěžíme dodávku deseti 12metrových parciálních trolejbusů.

„Naším cílem je naplnit strategii i zákonné povinnosti ve zvyšování podílu bezemisních vozidel. Chceme kombinovat rozvoj elektrobuses s trolejbusy, případně s vodíkovými autobusy. Trolejbusovými linkami chceme obsloužit i vybrané autobusové trasy. Pracujeme na infrastruktuře pro nabíjení trolejbusů, aktuálně např. v lokalitě ulic Mírová a Michálkovická,“ uvedl generální ředitel DPO Daniel Morys.

Jaroslav Jelínek, Tomáš Benda

ODHALUJEME PLOCHÁ KOLA NA TRAMVAJÍCH

Zařízení na detekci plochých kol máme v areálu údržby tramvají v Porubě. Je již zastaralé a jeho měření je jen orientační. Jelikož se na trhu žádný moderní systém s přesnějším vyhodnocením naměřených hodnot nenacházel, oslovili jsme akademiky z VŠB-TUO, aby vyvinuli systém podle našich požadavků a potřeb.

JAK TO FUNGUJE

Celý systém je rozdělen do tří částí. První část představuje instalaci sítě unikátních optovláknových senzorů do tramvajové infrastruktury. Snímací metoda je založena na principu vyhodnocení spektrálních změn světla pomocí Braggovské mřížky. Spektrální změny světla v senzoru způsobuje deformace kolejnice při průjezdu tramvajové soupravy. Změny jsou zaznamenány a transformovány pomocí

vyhodnocovací jednotky. V druhé části bylo potřeba nastavit algoritmy na zpracování a vyhodnocení naměřených signálů z pohledu poškození povrchu tramvajového kola. Poslední částí je vizualizace, ve které je interpretován stav a varování před defekty tramvajových kol.

MĚŘÍ SE NA FRÝDLANTSKÝCH MOSTECH

Po úspěšném odladění systému ve všech třech částech jsme jej 23. října převzali.

Zařízení je umístěno na Frýdlantských mostech. Místo bylo vybráno záměrně, protože tímto uzlem projede každý den většina vypravených vozů. Prototyp systému pro automatickou detekci plochých kol tramvajových vozů se skládá z měřicího serveru instalovaného na sloup trakčního vedení (obsahem boxu je optický FBG interroger, napájecí zdroj, počítačová jednotka, UPS záložní zdroj a komunikační zařízení) a opticko-senzorické infrastruktury umístěné v kolejišti. Systém zatím funguje spolehlivě. Věříme, že nasbíraná data budou sloužit k přesnějšímu odhalování tzv. „plochých kol“ na tramvajích, jejich včasnému odstraňování, a tím snížení hluku z provozovaných tramvají.

Martin Kašný, Petr Tomala

REKORDNÍ TYRKYSOVÁ SBÍRKA

Dobrovolníci v našich vozech v týdnu od 20. do 24. listopadu opět oslovili stovky cestujících k účasti v projektu TyrkysoVA!!! sbírka. Pozadu nezůstali ani naši zaměstnanci, kteří se zapojili formou DOBROt a DOBRObazárku. Letos se podařilo vybrat rekordní částku 170 tisíc korun.

NOVĚ SE STUDENTY

Tyrkysová sbírka odstartovala první jízdou naší vánoční tramvaje 20. listopadu, a to s novým partákem, Ostravskou univerzitou (OU), jejíž rektor od nás symbolicky převzal první kasičku. Právě studenti OU letos rozšířili řady dobrovolníků, kterým mohli cestující ve vozech MHD přispět v rámci sbírky do kasiček nebo nově na transparentní účet platební kartou přes mobilní platební terminál. Jedna z kasiček byla tradičně umístěna v našem Zákaznickém centru na Poděbradově ulici.

DOBROTY A BAZÁREK

Ani tento ročník sbírky se neobešel bez tyrkysových DOBROt. Naši zaměstnanci přinesli 20. listopadu své kulinářské výtvary, které byly po celý den, resp. do snědení zásob, k zakoupení pro všechny mlsné kolegyně a kolegy. Až do 24. listopadu probíhal DOBRObazárek, v němž zaměstnanci nabídli věci, které jim již neslouží, ale mohou stále dělat radost v novém domově. Finance

Zasloužený potlesk při vyhlášení rekordního výsledku letošní Tyrkysové sbírky.

v celkovém objemu 13 tisíc korun z prodeje dobrot i knih, dětských hraček, oblečení, dekorací a mnoho dalšího opět putovaly do Tyrkysové sbírky.

POMOC ŠESTI PROJEKTŮM

„Děkuji nejen všem cestujícím, ale také všem našim zaměstnancům, kteří se přímo (příspěvkem) nebo nepřímo (organizačně) do letošní Tyrkysové sbírky zapojili,“ uvedl generální ředitel DPO Daniel Morys. „Mám velkou radost, že se v letošním ročníku podařilo vybrat částku vyšší než v předchozích letech.“

Vyhlášení výsledků Tyrkysové sbírky proběhlo 30. listopadu v City Campusu Ostravské univerzity v rámci festivalu dobročinnosti Advent plný křídlení 2023. Celý výtěžek sbírky, 170 tisíc korun, jde na realizaci šesti projektů neziskových organizací pod záštitou Nadačního fondu KRÍDLENÍ. Jsou mezi nimi maminky handicapovaných dětí, organizace zajišťující hipoterapie nebo canisterapie a další. Projekty najdou zájemci na www.kridleni.cz.

„Potřebným mohou lidé přispívat i nadále. Celoročně je totiž v aplikaci MojeDPO k prodeji Tyrkysová jízdenka. Stojí 50 korun, je platným jízdním dokladem, její celý výtěžek putuje na transparentní účet,“ připomněl Daniel Morys.

Tereza Šnoblová,
Ludmila Kadrnková

Tyrkysové sbírky se zúčastnil i ostravský primátor Jan Dohnal (uprostřed) s generálním ředitelem DPO Danielem Morysem.

DOPORUČ ŘIDIČE / ŘIDIČKU A ZÍSKEJ ODMĚNU 20 000 Kč

*Hledáme řidiče autobusů, trolejbusů i tramvají
a dáme na tvé doporučení. Přiveď nového
kolegu nebo kolegyni a odměnu 20 000 Kč máš
v kapse.*

Detaily zjistíš u své specialistky personální péče.
Platí pro zaměstnance DPO.

dpo.cz / prace

ANŽELA NAŠLA DRUHÝ DOMOV V OSTRAVĚ

Anzhela Kholodniak (Anžela Cholodňak) přijela se svou devítiletou dcerou Anhelinou do České republiky 15. března 2022, jen pár týdnů po zahájení ruské invaze na Ukrajinu. Do Ostravy a našeho dopravního podniku vedla její cesta oklikou přes Prahu a Bohumín. Dnes patří k našim ukrajinským kolegyním a kolegům, kteří doplnili tým řidičů autobusů na „Hrancu“ (Hranečníku). Práce, kterou v minulosti nikdy nedělala, ji baví, i když přiznává, že řidič občas opravdu „tvrdý chleba má“.

Kde je Váš domov na Ukrajině?

AK: Pocházím ze západní Ukrajiny, žila jsem ve městě Ternopil poblíž Lvova.

Jak jste se dostala právě do Ostravy?

AK: Krátce po vypuknutí války jsem se dcerou vydala ke kamarádce do Prahy. Nejdřív jsme bydlely v hotelu a pak v apartmánu, ale ubytování nás měsíčně stálo kolem 40 tisíc korun, což bylo brzy nad naše finanční možnosti, padly na to moje úspory. Snažila jsem se najít bydlení, za jaké budu schopna platit. Centrum pomoci Ukrajině nám nabídlo byt v Bohumíně. Po příjezdu jsem v bytě našla rozvěšené fotky, na kterých jsem byla já i moje dcera. Vůbec nevím, jak k nim majitel přišel, asi nám chtěl udělat radost, ale mi to nebylo příjemné, nechtěla jsem tam zůstat. Centrum pomoci na Černé louce nám pak umožnilo přestěhovat se do ubytovny ve Vítkovicích. Do Ostravy jsem přijela 1. července 2022.

Měla jste problémy s hledáním práce?

AK: Dostala jsem informaci, že DPO hledá řidiče tramvají. Ale když jsem firmu kontaktovala, vzdělávací kurz byl aktuálně obsazen, nicméně dopravní podnik stále poptával řidiče autobusů. Rozhodla jsem se, že to zkusím. Měla jsem pouze řidičák B, spolu s dalšími čtyřmi kolegy z Ukrajiny – všichni byli muži – jsem šla do kurzu. Z účastníků našeho kurzu jsem pak začala jezdit jako první.

V jakém oboru jste pracovala na Ukrajině?

AK: Mám vysokoškolské vzdělání v oboru financí. Na Ukrajině ale bylo těžké bez

odpovídající praxe najít slušně placené zaměstnání. Pracovala jsem proto jako pokladní a jezdila za prací i do Polska, abych uživila sebe a dceru.

Za poměrně krátkou dobu se už dobře domluvíte česky...

AK: V Praze jsem chodila na češtinu jedenkrát týdně, což bylo strašně málo. V Ostravě jsem pak využila dvou kurzů češtiny, které hradil úřad práce.

Co je pro Vás nejtěžší zvládat za volantem?

AK: Tramvaj jezdí po kolejích, bus to má složitější. Jezdit v ostravském provozu není snadné. Tam je kolona, tam zase semafor, při přejezdech ve špičce se občas nestíhá. Během jednoho dne řídím autobus na několika linkách. Třeba dnes ráno, kdy jsem jela v zácviku, jsem vyjela z Hranečníku do Zábřehu k obchodnímu centru, odtud pak na linku 48, dále režírně na Dubinu a do Proskovic (linka 26), z Proskovic k poliklinice v Hrabůvce (linka 27), potom do Vratimova (41), následně na zastávku Žižkovská v Hrabové u Tesca, pokračovala jsem jako školní spoj ke kulturnímu domu v Nové Bělé (55) a pak jsme odstavili na Vítkovické. A to mě ještě čeká druhá část směny...

Jaké odlišnosti se Vám vybaví, když porovnáte mentalitu lidí u nás a na Ukrajině?

AK: Tady se člověk cítí více svobodný, méně se hodnotí to, co o vás říkají jiní lidé. Nikdo neřeší, co si oblékneš, když vyjdeš na ulici, či jaký máš účes. Lidé jsou k sobě tolerantnější a více se respektují, když udělám v práci chybu, uznají, že se to může stát, nikdo mě nečastuje urážlivými slovy. Na druhé straně (směje se), když na Ukrajině muž pozve ženu na kafe, automaticky se má za to, že za její kávu zaplatí.

Čeho si ceníte na dopravním podniku?

AK: Jistoty, že budu mít práci a dostanu včas výplatu. Měla jsem nabídky i za větší peníze, ale pro mě, protože se sama starám o dceru, je stabilní zaměstnavatel a jistota práce mnohem důležitější.

Co ráda děláte ve volném čase?

AK: Zatím mi ho moc nezbyvá, ale začala jsem chodit na angličtinu, ráda bych se také věnovala cvičení a trochu cestovala. A samozřejmě svůj volný čas trávím s dcerou.

Ludmila Kadrnková

JÍZDA V NOVÉM TARIFU: S DLOUHODOBÝMI KUPONY STÁLE VÝHODNĚ

Od 10. prosince začal platit nový ceník jízdného ODIS, který nejprve schválila na svém jednání Rada města Ostravy a Rada Moravskoslezského kraje, a následně valná hromada společnosti Koordinátor ODIS.

MY DOPORUČUJEME, MĚSTO SCHVALUJE

Úvodní slova předjímají skutečnost, že cenotvorba jízdného je výsostnou politickou záležitostí. Dopravní podnik spolu s Kodisem hrají roli poradní. Politická reprezentace pak podle vlastního úsudku schvaluje konečnou podobu cen. Jiný postup není možný, protože hromadná doprava je veřejnou službou objednávanou statutárním městem Ostrava, která se z větší části financuje z veřejných zdrojů formou kompenzace, a tržby z jízdného od cestujících tvoří tu menší část zdrojů financování.

NŮŽKY SE ROZEVÍRAJÍ

Za posledních cca dvacet let sice docházelo k menšímu zvyšování ceny jízdného a zvyšování slev, ale zároveň ve větší míře rostly náklady dopravního podniku (modernizace vozového parku a infrastruktury, zvyšování mezd, nárůst cen energií atd.).

Nůžky mezi financováním MHD z jízdného a kompenzací z veřejných rozpočtů se postupně rozevřely z ustáleného poměru 70–65 % (kompenzace): 30–35 % (jízdné) až k dnešním stavu, kdy jízdné financuje MHD jen z cca dvaceti procent.

PROČ ZÁSAH DO CEN

V budoucnu bude pokračování takového politiky těžko únosné a tlak na veřejné rozpočty bude sílit. Z tohoto důvodu se současná politická reprezentace rozhodla k nepopulárnímu kroku v podobě zásahu do cen. Přidala se k tomu nutnost vypořádat se od ledna příštího roku se zvýšenou DPH o 2 procentní body, které nám ukrojí z dnešních tržeb skoro deset milionů korun za rok. Nová kolektivní smlouva uzavřená na roky 2024–2028 navíc pamatuje na každého zaměstnance dopravního podniku a v případě meziročního nárůstu tržeb z jízdného připadne z tohoto nárůstu 20 % na rozdělení do mezd. Je tak v zájmu každého z nás, aby přispěl ke zkvalitnění služeb MHD, a tím k zvýšenému zájmu o naše služby ze strany cestujících.

KRÁTKODOBÉ JÍZDENKY: VÍCE ČASU NA PŘESTUP

V tarifu dochází k úpravě cen krátkodobých i dlouhodobých jízdenek. Nově se také zavádí 10minutová nepřestupní krátkodobá jízdenka, která byla před rokem zrušena. Současné vedení města tím chtělo vyjít vstříc cestujícím, kterým krátká jízdenka chyběla. Jízdenka měla své příznivce, kterých sice nebylo mnoho, v celkovém počtu cestujících cca čtyři procenta, ale jejich výzvy byly „hlasité“. V nezlevněné variantě bude jízdenka za cenu 23 korun. Připomínáme, že pro aktivaci této jízdenky musí cestující „pípnout“ kartou

nejen při nástupu, ale i při výstupu z vozidla.

Cena krátkodobé nezlevněné přestupní jízdenky vzroste z 25 korun na 30 korun, nově se ale zvýší doba bezplatného přestupu z původních 45 minut až na 60 minut. Cestující tak mohou často na jednu jízdenku stihnout i zpáteční cestu. Cena SMS jízdenek vzroste z 32 korun na 35 korun.

DLOUHODOBÉ JÍZDENKY POŘÁD ZA DOBRÉ PENÍZE

Cena dlouhodobých jízdenek se zvýší v průměru o deset procent, kromě ceny ročních kuponů pro studenty, která se navýší o něco více. Tato „studentská“ jízdenka byla doposud velice štědře podporována slevou ve výši 70 %, nově bude sleva dosahovat „jen“ 63,6 %.

Dlouhodobé jízdné v Ostravě si drželo a stále bude držet výhodnou cenu v porovnání s cenami před mnoha lety. Např. v r. 2007 stály původní čtyři tarifní zóny (dnešní celá Ostrava) na 30 dní 459 korun a na rok 4 359 korun. Nově vyjde měsíční nezlevněné jízdné v e-shopu na 550 korun (dosud 500 korun) a roční na 4 400 korun (dosud 4 000). Takové navýšení by měli cestující bez problémů přijmout. Pokud zabrousíme ještě více do historie, tak si k poměření dnešních cen jízdného můžeme vypomoci příspěvkem kolujícími na sociálních sítích (viz obrázek). O něco málo se také zvednou ceny 3denních jízdenek, které využívají ve zvýšené míře turisté a návštěvníci, např. letních festivalů.

DVA MĚSÍCE ZDARMA

Velkou radost nám dělají výsledky před rokem zavedeného bonusového programu 10+2, kdy cestující po nákupu deseti měsíčních jízdenek obdrží kupon na dva měsíce zdarma. Tento benefit již dnes čerpají čtyři tisíce cestujících a do konce roku jich přibude dalších pár desítek. Aby cestující nemuseli každý měsíc pamatovat na nákup kuponu, loni jsme na e-shopu zavedli tzv. automatickou platbu, která nákupy hlídá sama. Její výhody čerpá již skoro 900 našich cestujících. Pro uživatele ODISky v mobilu (kupon v aplikaci MojeDPO) chceme tuto automatickou platbu spustit v nejbližší době. Tímto krokem opět o kousek zjednodušíme nákup našich jízdenek.

Michal Scholz

„ZA KOMUNISTŮ“ LEVNĚJI?

19:39
Messenger

VZPOMÍNKY/SPOMIENKY Z ČSSR ·
Přidat se
Vzpomínky/spomienky z ČSSR · 12 h ·

Už jste slyšeli o tom, jak byla MHD za komunistů levná? Opravdu?

V roce 1988, kdy byl průměrný měsíční příjem 3095,- Kčs, roční kupon MHD v Praze (tzv. legítka) pro dospělého stál 780,- Kčs, to je jako dnes 11 952,- Kč, ano, skoro dvanáct tisíc ročně, dnes stojí 3 650,- Kč.

Jednorázové nepřestupné jízdné stálo ve všech městech stejně. Od roku 1953 0,60 h. a dle vládního usnesení č. 222/1966 od roku 1966 se zvýšilo na 1,- Kčs, což odpovídalo jako dnes v porovnání s rokem 1966 Kč 33,- s rokem 1970 Kč 23,90 a s rokem 1988 Kč 14,80.

Průměrné jízdné hromadnou mimoměstskou autobusovou dopravou stálo v roce 1988 0,30 Kčs na 1 km, to odpovídá na dnešní 4,50 Kč, dnes stojí v průměru 2,30 Kč.

ČÍSLO MĚSÍCE

4 000

*Tolik našich cestujících získalo
od začátku listopadu dvoutměsíční kupon zdarma
v bonusovém programu 10+2.*

Naše třetí vánočka.

PŘÍBĚH OSTRAVSKÉ VÁNOČNÍ TRAMVAJE

20. listopadu opět vyjela do ulic vánoční tramvaj. Ostravané se s ní mohou svézt už potřetí, první „vánočku“ jsme na tramvajové linky vypravili v roce 2021. Předloňská i loňská ihned „zabodovaly“ nejen u našich cestujících, ale také v anketě na www.mhd86.cz, v níž se hlasuje o nejhezčí tramvaj z desítek českých i zahraničních měst. Kterým kolegům především vděčíme za to, že naše svítící tramvaj už neodmyslitelně patří ke sváteční adventní i novoroční atmosféře města?

PETER OCHMAN: NÁPAD

S myšlenkou, že i náš dopravní podnik by mohl mít vánoční tramvaj, přišel za generálním ředitelem Danielem Morysem koncem září 2021 Peter Ochman. Řidič tramvaje získal lásku k vozům na kolejích podle svých slov už v dětství („mateřinka byla hned u vjezdu do vozovny“). Po 13 letech strávených u tramvají v Košicích se rozhodl jít do Ostravy „za lepším“ – a zůstal.

„V Košicích jsme dělali pro veřejnost tzv. čertovskou jízdu, a to v době, kdy v bývalém Československu nikdo nic takového nepořádal. Vyzdobili jsme

na jeden den tramvaj a vyjeli do ulic s mikulášskou nadílkou,“ říká Peter Ochman. „Právě tato zkušenost mě přivedla na nápad s vánoční tramvají pro Ostravu. Samozřejmě v roce 2021 už vánočku měly jiné dopravní podniky. Navíc tady byla top inspirace z maďarského Miškolce, jehož vyzdobená tramvaj, i když nevozí cestující, už několik let vede žebříček nejkrásnějších vánočních vozů. Nešlo o to být lepší, ale mít to,“ dodává.

Peter dostal od generála DPO zelenou a spolu se svými kolegy se pustil do uskutečňování své představy. Brzy

Příběh
perníčku

ale narazil na překážky, které se zdály být v daném okamžiku nepřekonatelné. „Byli jsme v časové tísní, tramvaj měla vyjet už za necelé dva měsíce,“ vzpomíná Peter. „Kvůli elektroinstalaci jsme potřebovali schválení Drážního úřadu. Firmy na polep a elektroinstalaci, které jsem oslovil, byly hrozně drahé, nebo neměly prostor na realizaci.“ Vypadalo to, že všechno ztroskotá na nedostatku času a financích.

V anketě o nejhezčí Vánoční tramvaj 2022 jsme byli čtvrtí z 32 evropských měst.

MIREK ALBRECHT: JAK NA TO

Naladění na ostravskou vánoční tramvaj ale už bylo tak veliké, že generální ředitel požádal marketingový útvar, zda by se tohoto úkolu ve zbývajícím čase nezhostil. Iniciativy se chopil zkušený vedoucí odboru marketingu Mirek Albrecht. „Spolu s lidmi ze svého týmu a dalšími kolegy z DPO, Petrem Tomalou, Liborem Dvořákem, Ondřejem

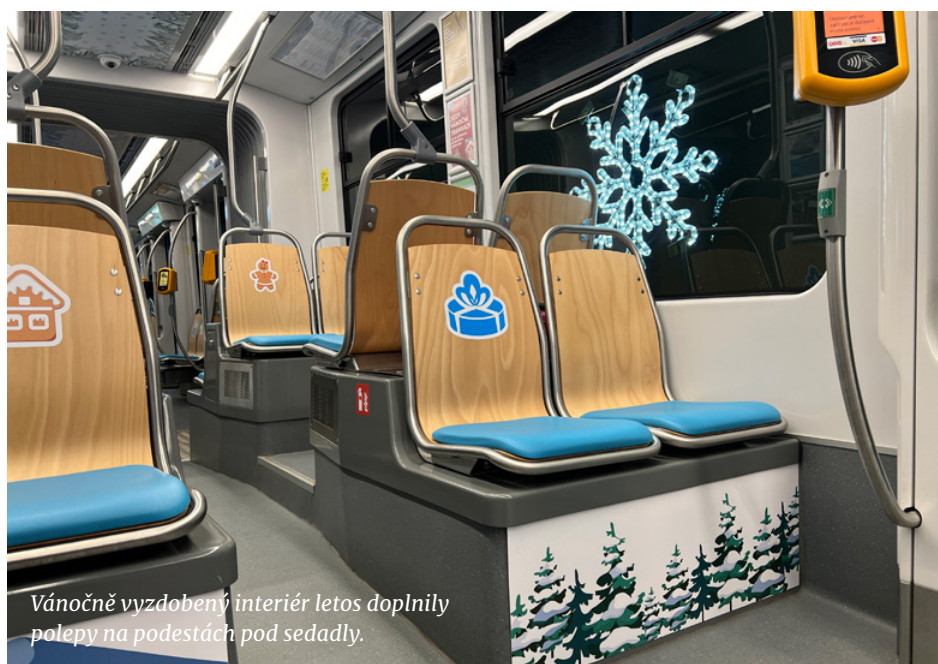
Tramvaj jsme nechali polepit a pak mohla přijít na řadu elektroinstalace“.

Aby se vzhled naší vánoční tramvaje odlišil od ostatních dopravních podniků, byl v roce 2021 využit design siluet ostravských dominant, který Ostravané už v té době znali z našeho doubledeckeru a nově zrekonstruovaných zastávek. Tyto grafické prvky byly doplněny vánočními. Letošní tramvaj zkrášluje kromě svátečních především zimní motivy.

MAREK WAGNER: UŽ SVÍTÍ!

O zprovoznění první (a samozřejmě i následujících, včetně té letošní) vánoční tramvaje se nemalou měrou také zasloužil už zmíněný Marek Wagner, projektant a konstruktér odboru řízení technické dokumentace a revize ze střediska tramvaje Moravská Ostrava. Za svůj vánočkový přínos si loni z rukou generálního ředitele převzal prestižní ocenění Křišťálový pantograf.

Montáž osvětlení tramvaje trvá celé čtyři dny.

Vánočně vyzdobený interiér letos doplnily polepy na podestách pod sedadly.

Majko a Markem Wagnerem, jsme se rozhodli udělat vše pro to, aby tehdy první ostravská vánočka vyjela včas,“ říká Mirek. „Nakonec se podařilo vše promyslet, s osobním nasazením kolegů z „revizního“ odboru vyřídil povolení Drážního úřadu, nakoupit vybrané LED osvětlení a součástky k elektroinstalaci. Ohledně grafiky a polepu jsme se obrátili na naše spolupracující firmy, řekli jim, jakou máme představu, a zanedlouho byl vítězný návrh na světě.

„Největším úskalím bylo, zda získáme povolení Drážního úřadu, který nám pro tramvaj předepsal technickou prohlídku vozidla revizním technikem,“ vysvětluje Marek. „Řešili jsme také rezervovaný výkon a napájení osvětlení z palubní sítě vozidla, pomoci měničů napětí. Dalším oříškem bylo na poslední chvíli sehnat potřebný materiál. Například jen oboustranných lepicích 3M pásek s vysokou pevností je třeba 70 metrů. Náročná je samotná instalace ozdobných svítících prvků, kabeláž musíme natahovat

NAŠE VÁNOČKA

- > První a druhá vánoční tramvaj byla „Štádlarka“, letos vyjela nejnovější Škoda 39T.
- > Letos bylo na výzdobu použito celkem 135 metrů světelných hadic a 16 svítících vložek.
- > Atmosféru ve vánočním voze dokresluje LED vánoční stromček, tradiční koledy linoucí se z reproduktorů a dva fotopointy se jmelím.
- > Ze zadního okna se na cestující usmívá sněhulák, který nahradil čertíka z předchozích let.

i po střeše. Montáž osvětlení tak zabere celé čtyři dny, další dva dny trvají polepy,“ doplňuje Marek.

Marek Wagner oceňuje, že si pro práci na vánoční tramvaji mohl vybrat své kolegy do týmu. Osvětlení instaluje s elektroniky z vozovny v Porubě. „Je to tvůrčí práce, nikdo nám neurčuje, kam kabel protáhnout, jak ho připevnit, zda budou hvězdy v řadě nebo zda bude jejich uspořádání úplně jiné,“ usmívá se Marek. „Hvězdy máme od loňska, první vánočka byla skromnější, ozdobená pouze světelnou LED hadicí. V prvním roce také nebyly polepeny stropy ani vnitřek. Od loňského roku je výzdoba interiéru stále pestřejší a bohatší, letos jsme například přidávali polepy na podesty pod sedadly.“

Vánoční tramvaj bude opět brázdit ulice Ostravy až do konce ledna, a to na různých linkách, aby si ji užilo co nejvíce obyvatel jednotlivých městských obvodů. Přejme jí tisícovky šťastně ujetých kilometrů i spokojených cestujících.

Ludmila Kadrnková

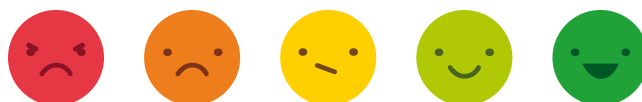
PRŮZKUM SPOKOJENOSTI ZAMĚSTNANCŮ

Letos jsme už podruhé formou elektronického dotazníku realizovali průzkum spokojenosti našich zaměstnanců. Dotazník byl anonymní, na škále spokojenosti od 1 do 5 (pětka znamenala nejvyšší kladné hodnocení) jsme odpovídali na otázky zařazené do čtyř oblastí: **pracovní prostředí, podpora zaměstnavatele, informovanost, odměňování.**

Všechny otázky byly formulovány stejně jako v roce 2022, abychom dokázali porovnat, jak se změnilo naše vnímání jednotlivých oblastí během roku. Abychom věděli, kde se zlepšujeme více a kde méně a abychom mohli na letošní průzkum kontinuálně navázat i v dalších letech.

S loňským rokem tak můžeme srovnávat, a to i v počtech odpovědí. Letos dotazník vyplnilo 557 zaměstnanců, v roce 2022 bylo číslo trošku vyšší: 644.

Jaké zrcadlo jsme si tedy letos nastavili? Podívejte se sami.

PRACOVNÍ PROSTŘEDÍ

	2022	2023	NÁRŮST
VŠICHNI	3,00	3,23	7,21 %
THZ	3,43	3,70	7,27 %
ŘIDIČI	2,73	2,94	7,14 %

V naší závodní jídelně nám více chutná.

DOSTATEK INFORMACÍ

	2022	2023	NÁRŮST
VŠICHNI	3,49	3,67	4,70 %
THZ	3,68	3,88	5,19 %
ŘIDIČI	3,35	3,50	4,27 %

Jsme lépe informováni o tom, co nového se děje v našem dopravním podniku.

ZLEPŠUJEME SE, ALE LAŤKU MÁME STÁLE VYSOKO

V oblasti pracovního prostředí jsme se ptali, jak jste spokojeni se stravováním, jak hodnotíte pracovní oděv, zda se v práci cítíte bezpečně a jak řidiči vnímají kvalitu zázemí. Informovanost byla zaměřena na to, zda víte, co se děje v jiných odděleních, zda se k vám dostanou novinky ve firmě, zda máte včas přehled o směnách či zda máte jasno ve svých pracovních povinnostech.

V další oblasti nás zajímal váš názor na to, zda vnímáte podporu zaměstnavatele jako dostatečnou, zda reagujeme včas na vaše připomínky nebo zda vám pomáháme osobně růst. Oblast odměňování se týkala nastavení osobního ohodnocení a mimořádných odměn, srovnatelnosti mezd s obdobnými pozicemi v kraji, nabídky firemních benefitů.

Poslední otázka byla úplně „nová“, a také v příštích letech chceme vždy do průzkumu zařadit jeden dotaz, který bude odpovídat aktuálnímu dění v DPO. Letos jsme se zeptali, jak jste spokojeni s novou kolektivní smlouvou. TH zaměstnanci svou spokojenost vyjádřili známkou 3,78, řidiči „bodovali“ známkou 3,47, průměrné hodnocení je tedy 3,61. A to vůbec není špatné ☺.

Jan Bílý

PODPORA FIRMY

	2022	2023	NÁRŮST
VŠICHNI	3,11	3,29	5,55 %
THZ	3,42	3,58	4,45 %
ŘIDIČI	2,87	3,07	6,54 %

Nadprůměrně hodnotíme podporu, kterou dostáváme při pracovním proškolení.

ODMĚŇOVÁNÍ

	2022	2023	NÁRŮST
VŠICHNI	2,66	2,75	3,18 %
THZ	2,94	3,07	4,29 %
ŘIDIČI	2,45	2,50	2,07%

Ve mzdách držíme krok s regionem.

*Fasádu dokončíme, až nám to počasí dovolí
(ve výřezu původní vzhled budovy).*

TRAKČNÍ MĚNÍRNA V MARIÁNKÁCH MĚNÍ KABÁT

Začátkem října začala rekonstrukce střechy a fasády trakční měnárny v Mariánských Horách. Technický stav budovy byl dlouhodobě nevyhovující.

V rámci bouracích prací byly odsekány části zvětralé fasádní omítky, demontována stávající ocelová venkovní schodiště, ocelové mříže, vstupní dveře a veškeré střešní klempířské prvky. Nově jsme zazdili devět sklepních oken, vyměnili okna v kanceláři velínu a sklepní části, provedli výměnu všech vstupních dveří a instalovali nová ocelová

schodiště ze zadní strany objektu. Fasáda budovy a soklové části byla zateplena a z důvodu zvýšeného výskytu sprejerů má nový antigrافity nátěr. Střešní plášť je tvořen souvrstvím 2 asfaltových pásů, vyspádaných do žlabů, které jsou opatřeny systémem kabelů zajišťujících jejich vyhřívání v zimních měsících tak, aby se netvořila ledová kůrka. Na střeše je

instalován nový hromosvod, který splňuje nejnovější normy.

Abychom zvýšili zabezpečení objektu proti vniknutí, jsou veškerá okna nově osazena mřížemi, stejně jako vstup z ulice Jablonského, kde se často zdržovaly osoby bez domova. Finální dokončení fasády, která bude stejně jako nové prvky sladěna do barev našeho dopravního podniku, nám zatím neumožňuje počasí.

Petr Holuša

NAŠE VÝBĚROVÁ ŘÍZENÍ JSOU TRANSPARENTNÍ A OTEVŘENÁ PRO KAŽDÉHO

Téměř čtyři desítky účastníků z nejrozličnějších firem z celé republiky se 14. listopadu zúčastnily druhého ročníku akce Otevřené setkání DPO s dodavateli. Cílem bylo vyjádřit a deklarovat otevřenost a transparentnost průběhu veřejných zakázek, které organizujeme.

Součástí otevřeného setkání v hotelu Mercure v centru Ostravy byla série přednášek a moderovaná diskuze za účasti ředitele nákupu a investic DPO Michala Otavy. Tématicky zahrnovaly například otevřený přístup v oblasti nákupů podle zákona o veřejných zakázkách, jeho aktualizace nebo představení hlavních aspektů našeho interního systému nákupů. Hostem akce byl i náměstek ostravského primátora pro resort investice a doprava Břetislav Riger,

nebo Matúš Holubkovič z advokátní kanceláře Havel & Partners.

„Chceme deklarovat, že naše výběrová řízení jsou otevřená pro každého. Stojíme o to, aby o naše zakázky usilovalo co nejvíce subjektů za spravedlivých podmínek. Zpětnou vazbu od dodavatelů vnímáme jako cenný přínos, proto součástí akce byla i otevřená diskuze s dodavateli,“ uvedl Michal Otava a dodal: „Otevřené setkání s dodavateli je součástí celé série opatření, kterými transparentnost deklarujeme. Za sebou už máme

digitalizaci výběrových řízení, spolupráci s administrátory z řad renomovaných advokátních kanceláří, jejichž právníci jsou členy České advokátní komory, nebo neustálé zdokonalování vnitřních kontrolních a kompetenčních procesů.“

Břetislav Riger, náměstek primátora pro dopravu a investice, doplnil: „Oceňujeme, že dopravní podnik tímto způsobem dokazuje otevřenost a transparentnost. Jedině transparentní DPO může být spolehlivým partnerem města Ostravy. Vnímáme to jako krok posilující vzájemnou důvěru.“

Otevřené setkání chceme pořádat pravidelně, další plánujeme na podzim příštího roku.

Redakce

KONTROLA S KAMEROU ZA ZÁDY

32 184 zkontrolovaných cestujících v celkem 901 spojích, z toho 2 291 vyloučených pasažérů za nedodržování přepravních podmínek. To jsou výsledky mimořádné týdenní kontrolně-bezpečnostní akce asistentů přepravy a strážníků Městské policie Ostrava (MPO). Při práci je tentokrát natáčela Česká televize.

Akce probíhala ve dne i v noci od pondělí 6. listopadu do sobotního rána 11. listopadu. Primárně dvanáct kontrolních týmů působilo na nejvytíženějších tramvajových linkách, a to: 1, 2, 4, 7, 8, 12, 17.

„Výsledek vnímáme pozitivně. Na jaře, kdy se týdenní bezpečnostní akce konala naposledy, naše týmy vyloučily každého dvanáctého, nyní každého čtrnáctého. Těší nás, že cestující už jsou podle našich postřehů z terénu na asistenty zvyklí a panuje vůči nim důvěra a respekt. Týden probíhal bez incidentů. Právě bezpečí cestujících je pro nás prioritou,“ uvádí Daniel Morys, generální ředitel DPO. „Věřím, že i díky naší účasti

se akce obešla bez incidentů. Na zvyšování pocitu bezpečí v prostředcích MHD, jakož i v nastavené spolupráci s DPO budeme i nadále pokračovat,“ doplnil zástupce ředitele pro výkon služby Městské policie Ostrava Petr Zukal. Nad rámec běžných kontrol proběhlo do konce listopadu už devět mimořádných bezpečnostních akcí, včetně dvou týdenních.

O týdenní akci byl tradičně zájem i z řad médií. Štáb České televize se dokonce tentokrát osobně účastnil kontrolního maratonu v noci z pátku na sobotu. Reportáž pak mohli diváci zhlédnout v rámci víkendového vysílání pořadu Studio 6 na ČT. Děkuji všem kolegům, kteří ochotně vykonávali svou práci i za přítomnosti kamer. Uvědomuji si, že mít televizní štáb za zády nemusí být každému příjemné. Oceňuji, že jste zachovali profesionalitu, při práci se nechali natočit a tím přispěli k pozitivnímu vnímání firmy.

Tereza Šnobllová

LEDNOVÉ ZMĚNY V DOPRAVĚ

- > Na základě požadavku městského obvodu Radvanice a Bartovice, aby měly Bartovice přímé spojení s centrem, jsme změnili organizaci dopravy na linkách 38 a 107. Linka 38 bude vedena v trase Bartovice, Ještěrka – U Statku – Václavek – Bartovice, Pod Trať – NH Záříčí – STAV-IZOL – Hranečník. Linku 107 prodlužujeme o úsek Hranečník – Radvanice, škola – Bartovice, Ještěrka. Mezi linkami 38 a 107 lze přestupovat na zastávce Bartovice, Ještěrka.
- > Linky 43 a 45 budou nově obsluhovat zastávku Dělnická, kterou mají na své trase.
- > Přejmenování zastávek: zastávka Heřmanice, pošta se nově bude jmenovat Heřmanice, pivovar. Zastávka Pivovar ponese název Moravská Ostrava, Pivovar.

Martin Sulowski

Tentokrát jsme se vydali na tramvajové linky.

ELEKTRONICKÝ PAPÍR INFORMUJE NA ZASTÁVKÁCH V PORUBĚ

Vybavili jsme první tři zastávky MHD elektronickým papírem. Doteď byl e-paper ve zkušebním režimu jen na autobusové a trolejbusové zastávce Nová radnice v centru města, nyní přibýly i tramvajové zastávky Telekomunikační škola a VŠB-TUO v Porubě. Elektronický papír umožňuje zobrazovat nejen statický jízdní řád, ale lze z něj vyčíst i časy nejbližších reálných odjezdů. Navíc se dají na dálku provádět změny jízdních řádů, které se jinak musí ručně vylepovat. Elektronický papír je napájen z baterií, nebo fotovoltaických panelů, a má velmi malou spotřebu.

Tereza Šnobllová

Budoucnost jízdních řádů: e-paper.

NEZHASÍNÁTE MOTOR? VÁŠ BUS TO „NAPRÁŠÍ“

Dalším zastavením v našem seriálu o vyhodnocování dat prostřednictvím aplikace Microsoft Power BI je kontrola doby, kdy autobus stojí s nastartovaným motorem.

PODLE ZÁKONA

Jak nám ukládá Zákon o provozu na pozemních komunikacích (§7 odst. B), řidič nesmí obtěžovat ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích mimo jiné zbytečným ponecháním motoru stojícího vozidla v chodu. Díky

nástupem řidičů na směny, nebereme to jako zbytečně nastartovaný motor a aplikace tato data nezohledňuje.

KDO, KOLIKRÁT I KDE

Výsledné informace se zobrazují podle jmen jednotlivých řidičů a podle

MICROSOFT POWER BI

Softwarový produkt pro interaktivní vizualizaci dat umožňuje propojit a vizualizovat jakákoliv data a následně je vkládat do uživatelských aplikací. Jak nám „Béčko“ pomáhá? O tom je náš seriál.

středisek. Aplikace automaticky generuje, který řidič nejčastěji nařízení porušil, který řidič vede v celkovém počtu hodin zbytečně nastartovaného motoru, na které konečně zastávce je nejvíce „hříšníků“. Zajímavostí ve statistikách jsou nasmlouvání řidiči externích dopravců. Protože všichni jezdí pod jedním stejným osobním číslem, začali jako jeden muž trhat rekordy v počtech případů, v nichž porušili nařízení, i v celkových hodinách. Další zajímavostí je výskyt střediska trolejbusů za období, kdy autobusy jezdí na trolejbusových linkách.

Robert Hackenberg

Microsoftu Power BI si můžeme ověřit, jak toto zákonné nařízení plníme. Současně máme v rukou nástroj, který ve svých důsledcích pomůže ovlivnit spotřebu pohonných hmot.

NENASTARTOVALI JSTE PŘEDČASNĚ?

Palubní počítač ve vozidle umí zaznamenat řadu informací, i tu, kdy byl motor nastartován a kdy byl vypnut. Současně systém ví, zda se vozidlo nachází na konečné a jak dlouhou má přestávku. Z toho plyne, že pokud se získané informace správně zadají do vzorců a současně se zohlední další vlivy, jako je doba zpoždění, obrátová doba na smyčce a podobně, lze z uložených dat zjistit, zda a v jakém rozsahu stál autobus se zbytečně nastartovaným motorem. Ale: pokud je doba pobytu na konečné mezi příjezdem a odjezdem kratší než deset minut, doba nastartovaného motoru se nesleduje. Pokud je doba stání po příjezdu na konečnou nebo před odjezdem z konečné kratší než pět minut, také se doba nastartovaného motoru nesleduje. Stejně tak pokud se budou v zimních mrazech startovat vozy před

PORUŠENÍ PODLE LOKALIT 4. 12. 2023

Kurs	Vůz	Lokalita	Příjezd	Motor vyp	Motor zap	Odjezd	Min
26/452	7173	Poruba, Opavská	23:15:28			23:33:44	8
25/272	7269	Kino Luna	22:50:16			23:13:03	13
26/373	7129	Poruba, Opavská	22:44:11			23:03:02	9
26/451	7245	Poruba, Opavská	22:43:09			23:08:09	15
26/371	7126	Náměstí Republiky	22:12:32			22:24:12	2
25/553	7239	Hrabůvka, Poliklinika	22:07:26	22:09:03	22:34:29	22:58:24	19
25/261	7240	Výškovice, Klášterského	21:57:10			22:23:10	16
25/274	7241	Nová huť již. brána	21:56:38		22:17:43	22:18:41	1
26/761	7181	Svinov, mosty	21:54:15			22:32:07	28
25/282	7266	Hranečník	21:53:11		22:16:39	22:18:13	5
25/482	7884	Hrabová, PZ jih	21:51:03		22:12:47	22:13:03	13
26/542	7851	Hrabová, PZ jih	21:46:51	21:46:53	22:05:46	22:16:45	6
25/483	7877	Vratimov, Kartonážka	21:39:41	21:47:02	22:13:34	22:19:04	3
25/374	7184	Náměstí Republiky	21:33:12			21:44:08	1
26/584	7150	Hrabová, PZ jih	21:33:11			22:09:12	26
25/481	7887	Hrabová, PZ jih	21:30:24	21:37:20	21:46:30	21:48:22	2
25/551	7263	Hrabůvka, Poliklinika	21:27:58	21:28:47	22:02:12	22:07:46	1
26/543	7900	Hrabová, PZ jih	21:26:48	21:28:38	21:51:55	22:04:02	7
25/411	7876	Výškovice, Klášterského	21:25:04	21:37:02	21:47:20	21:56:14	11
35/947	7785	Rychvald, rozc.	21:24:54			21:59:10	24
26/403	7853	Hrabová, PZ jih	21:24:34	21:55:36	22:08:21	22:08:58	26
25/262	7254	Nová huť již. brána	21:16:48	21:17:59	22:13:16	22:14:55	2
26/451	7245	Nová huť hl. brána	21:16:14	21:16:44	21:46:17	22:05:47	15

PŘIJDOU DO NAŠICH TYRKYSOVÝCH TÝMŮ?

V pátek a v sobotu 24. a 25. listopadu jsme se spolu s naší partnerskou Střední školou technickou a dopravní z Ostravy-Vítkovic (SŠTD) prezentovali na veletrhu Student a Job na Černé louce.

K našemu stánku přicházeli budoucí středoškoláci.

Dvoudenní Student a Job poskytuje kompletní přehled středních škol zejména z Moravskoslezského kraje.

Každoroční akce je určena především žákům posledních tříd základek, kteří se rozhodují, kam dál, a také zjišťují, kde mohou po ukončení středoškolského studia či učebního oboru najít pracovní uplatnění. Na veletrh přicházejí celé školní třídy s pedagogickým doprovodem i jednotlivci se svými rodiči. Spolu se zástupci SŠTD jsme jim vysvětlovali, že při studiu vybraných učebních či studijních oborů mají zajištěnou praxi na pracovištích dopravního podniku a po ukončení studia u nás mohou zůstat. Možná některé zájemce, kteří zavítali k našemu stánku, po čase opravdu potkáme v našich týmech...

Ludmila Kadrnková

MULTISPORTKA MĚNÍ CENY

Pokud rádi sportujete, chodíte do fitka, využíváte wellness služby nebo sdílená kola, MultiSportka může být vaším dobrým parťákem. A pokud se vám zrovna nechce vytáhnout paty z pohodlí domova, můžete si zacvičit díky videotéce na My MultiSport. V letních měsících vám karta navíc zlevní návštěvu vybraných hradů a zámků.

Od nového roku 2024 dochází ke změně poplatku za využívání karty. Za MultiSportku nově měsíčně zaplatíte 980 korun, pro vaše rodinné příslušníky nad 15 let bude karta za 1 600 Kč. „Dětská“ karta cenu nemění, zůstává na 500 korunách. Jste-li novým zaměstnancem DPO, můžete si na jeden měsíc výhody MultiSportky vyzkoušet zdarma.

Protože je MultiSportka součástí našeho benefitního systému, vše, co s jejím pořízením či jakoukoliv změnou souvisí, vyřídíte sami ve svém benefitním účtu (případně vám pomůže vaše specialista personální péče).

Leona Starostková

SVATOMARTINSKÝ BADMINTON

Na svatého Martina sice v Ostravě nepadal sníh, ale u nás v DPO padaly úžasné sportovní výkony. V areálu Ridera Sport se konal turnaj v badmintonu, kterého se účastnilo devět týmů složených z našich zaměstnanců. Sportovně vybaveni i naladěni hráči od nás dostali na posilněnou svačinu, ovoce a láhev vody, aby doplňovali vydanou energii. Turnaj se hrál na čtyřech kurtech stylem „každý

s každým“, a tak si během tří a půl hodiny zahrálo postupně všech devět týmů. Tři nejlepší týmy byly oceněny badmintonovým pohárem, ale dárek dostali všichni sportovci. Turnaj se všem velmi líbil, určitě si ho zopakujeme příští rok. No a do té doby máme my, kteří jsme neztvítěžili, dost času na to, abychom trénovali. Sportu zdar!

Leona Starostková

Vítězný tým: Jiří Brokeš a Libor Dvořáček.

ÚZKOROZCHODNÉ TRAMVAJE NA OSTRAVSKU NAPOSLED VYJELY PŘED PADESÁTI LETY

V říjnu uplynulo padesát let od ukončení provozu úzkorozchodných tramvají Dopravního podniku města Ostravy. Připomeňme si bohatou historii unikátního druhu dopravy, která se v oblasti ohraničené Moravskou Ostravou, Slezskou (Polskou) Ostravou, Bohumínem, Orlovou, Karvinou a Fryštátem psala od roku 1902 a do roku 1973.

UNIKÁTNÍ KOŇKA

První a nejstarší byla Bohumínská úzkorozchodná koňská dráha, která zahájila provoz v animální trakci v roce 1902. Po necelém roce nahradily koně parní motorové vozy, další změna proběhla až v roce 1916, kdy byla tato dráha spojující Bohumín město

AŽ DO KARVINÉ

V roce 1909 byl zahájen provoz na místní dráze Ostrava–Karviná (MDOK). Dráhu vystavělo město Moravská Ostrava a hned od počátku byl na ní zaveden jako na první úzkorozchodné dráze v ostravsko-karvinském revíru elektrický provoz. Dráha začínala

na Antonínově náměstí (dnes Smetanovo) v centru Moravské Ostravy a vedla přes Polskou Ostravu, Radvanice, Petřvald a Orlovou do Karviné (nyní Karviná–Doly), kde byla ukončena před nádražní budovou stanice Karviná na Košicko–bohumínské dráze (KBD). Součástí dráhy byla rovněž krátká odbočka k dráze Hrušov – Polská Ostrava.

SLEZANÉ V ČELE

Nejvíce kilometrů úzkorozchodných drah bylo na Ostravsku a Karvinsku postaveno v režii země Slezské. V roce 1912 to byly tratě Polská Ostrava – Michálkovice a Karviná – Fryštát, v následujícím roce Karviná – Orlová Kopaniny – Německá (Dolní) Lutyně, Orlová Kopaniny – Orlová náměstí a Německá Lutyně – Bohumín. Výstavba základní sítě skončila v roce 1914 uvedením do provozu tratě Bohumín – Hrušov a převzetím úseku Hrušov – Polská Ostrava. V roce 1917 následovalo prodloužení Polská Ostrava – Moravská Ostrava a v roce 1918 ještě krátká trať Karviná Důl Jan – Karviná nádraží KBD. Všechny tyto tratě byly elektrizovány a provoz zajišťovaly Slezské zemské dráhy (SZD).

Uvedený stav trval v podstatě až do roku 1938, kdy došlo k územnímu rozdělení MDOK a SZD na části nacházející se ve zbytkovém Československu (později Protektorátu) a na části v zabraném území. Po osvobození v roce 1945 se rozdělené dráhy opět spojily, další změna nastala v roce 1947, kdy SZD převzaly Městskou elektrickou dráhu Bohumín. Zásadní změna však přišla v roce 1949, kdy obě zbývající společnosti

Slavnostní zahájení provozu městské parní tramvaje před radnicí na náměstí v Bohumíně městě 13. října 1903. (Foto: sbírka Jiřího Boháčka.)

s Bohumínem nádraží elektrizována. Zajímavostí je, že se jednalo o jedinou koňku v dějinách hromadné dopravy osob v celé ostravsko-karvinské aglomeraci. V letech 1916 až 1947 byly součástí tohoto provozu také městské vlečné dráhy, zajišťující nákladní dopravu do vybraných bohumínských firem.

Další úzkorozchodnou dráhou v regionu představuje místní dráha Hrušov – Polská Ostrava. Osobní doprava zde byla zahájena na začátku roku 1904, a to s parními motorovými vozy odlišné konstrukce než v Bohumíně. Hlavním úkolem dráhy však byla doprava uhlí z Dolu Trojice do hrušovské továrny na sodu a na překladiště severní dráhy v Hrušově. Také této dráze se nevyhnula elektrizace, která proběhla v roce 1911.

Vlak ostravsko-karvinské dráhy ve směru do Karviné na mostě přes Ostravici v druhé polovině 30. let minulého století. V pozadí silueta Slezskoostavského hradu. (Foto: sbírka Jiřího Boháčka.)

provozující úzkorozchodné dráhy byly včleněny do nového komunálního podniku Dopravní podniky města Ostravy (DPMO).

Vrcholným obdobím provozu úzkorozchodných drah byl rok 1953.

ZAČÁTEK KONCE

Po spojení drah do jednoho podniku ještě krátkou dobu probíhal určitý rozvoj, například v říjnu 1950 byla prodloužena trať od Sýkorova mostu na nové úzkorozchodné nádraží na Smetanově náměstí a v lednu 1951 byla provedena přeložka koncového úseku tratě ve Fryštátě. Poslední větší stavbou v celém úzkorozchodném systému bylo prodloužení tratě z Karviné OÚNZ na novou konečnou Karviná Stalingrad v roce 1953. Právě tento rok lze bez nadsázky nazvat vrcholným obdobím úzkorozchodných drah, neboť již v roce 1954 byla zahájena postupná likvidace této sítě, která trvala bezmála 20 let. Bohužel se začaly výrazně projevovat nevýhody celého systému, jako jednokolejné tratě s výhybnami,

Konečná stanice SZD u Jámy Michal v Michálkovicích ve 30. letech minulého století. Dnes se v těchto místech nachází smyčka trolejbusů. (Foto: sbírka Jiřího Boháčka.)

Smetanovo náměstí – Hranečník, v roce 1960 odjela poslední úzkorozchodná tramvaj z Moravské Ostravy a o rok později z Karviné 1. Postupně tak došlo

Od roku 1967 byla linka z Bohumína ukončena v Hrušově na nově vybudované trolejbusové smyčce, kde vznikl výhodný přestupní bod mezi úzkokolejnou tramvají a navazující trolejbusovou dopravou. (Foto: Ernst Lassbacher.)

nemožnost se přizpůsobit novým dopravním vztahům, nákladné úpravy trati na poddolovaném území, kolize s výstavbou nových silnic a železnic, malá cestovní rychlost a minimální obnova vozového parku.

POSLEDNÍ JÍZDA

Nejprve trolejbus nahradil kopcovitou trať do Michálkovic, v roce 1959 byl na normální rozchod přestavěn úsek

k likvidaci úzkorozchodných tratí na území Ostravy (vyjma krátkého úseku v Hrušově), Karviné 2, Doubravy, Orlové, Horní Lutyně a Petřvaldu, až zůstal od roku 1967 provozní pouze úsek Hrušov – Bohumín – Dolní Lutyně a Nový Bohumín – Starý Bohumín. V Ostravě úzkorozchodnou tramvaj nahradila převážně trolejbusová doprava, na ostatních úsecích mimo krajské město vystřídal tramvaje

autobusy ČSAD. V roce 1968 byl zrušen krátký úsek ve Starém Bohumíně mezi náměstím a nemocnicí, další zkrácení tratě proběhlo v lednu 1971, kdy byl pro havarijný stav mostu přes trať ČSD zastaven provoz mezi bohumínskou vozovnou a Dolní Lutyní. Takto byl provoz na zbytku sítě udržován až do roku 1973. Od 1. srpna však nahradily po rekonstrukci silnice autobusy tramvaje na lince 19 do Starého Bohumína a o dva měsíce později se úzkorozchodné tramvaje rozjely naposledy. V pondělí 1. října 1973 v 0:03 hodin byl z Hrušova vypraven poslední spoj linky 18, který přijel do Bohumína v 0:25 hodin. Poslední jízdu předcházelo slavnostní rozloučení o den dříve, v neděli 30. září 1973.

Lze říci, že elektrické úzkorozchodné dráhy v našem regionu byly svým charakterem pozoruhodným fenoménem, který v době svého vzniku snesl srovnání s nejmodernějšími trendy v oblasti elektrické trakce v dopravě. Pohledem dnešní doby lze srovnat výstavbu těchto tratí například s případnou realizací záměru vlakotramvaje, která by vhodně spojovala jednotlivé sídelní celky v naší aglomeraci.

Jiří Boháček

ZPRÁVY ZE SOCIÁLNÍCH SÍTÍ

FACEBOOK:

Zdeněk Němec: Bylo to vždy hezké svezení! Stále na to rád vzpomínám (50 let od ukončení provozu úzkorozchodných tramvají na Ostravsku)

INSTAGRAM:

monikamerova: Skvělé 🥰 Děti se vždy těší na tramvaje s pusou nebo knírem (Movember)

kittycom_nya: Kotva se taky povedla ❤️ (modernizace tramvajových zastávek)

bystronjan: Rozhodně nám to slušelo nejvíc, jsem pyšný na naše barvy 💙! 💙! 💙! (Šotodays 2023)

POCHVALY A PODĚKOVÁNÍ

DOPRAVA AUTOBUSY PORUBA

- > Jiří Hrdina, řidič: za vřelý přístup k cestujícím a plynulou cestu.
- > Jiří Hrdina ml., řidič: za perfektní přistavení vozu pro cestující o berlích.
- > Ondřej Pulcer: za empatický a lidský přístup k cestující, která se byla nucena vracet na vlakové nádraží pro zapomenutou berli.
- > Jindřich Sárközi, řidič: za vyčkání na dobehající cestující.
- > František Tropp a Pavel Cymorek, řidiči: za vstřícnost a ochotu.
- > Petr Santoris, řidič: za vyčkání na cestující na zastávce.

DOPRAVA TRAMVAJE PORUBA

- > René Kraus, řidič: za zajištění ideálního tepelného komfortu ve voze.
- > Radek Staniura, řidič: za pomoc při nalezení telefonu.
- > David Bartoň, řidič: za nalezení a vrácení tašky s doklady.
- > Petr Gikov, řidič: za osobní statečnost a vyloučení problematických cestujících z vozidla.

> Jana Děcká, řidička: za perfektní reprezentaci společnosti.

> Martin Orszulik, řidič: za pomoc při navrácení batohu s doklady.

DOPRAVA TRAMVAJE MORAVSKÁ OSTRAVA

- > Petra Rašková, řidička: za lidský přístup a vyčkání na cestující.
- > Martin Grussmann, řidič: za vykázání problematického cestujícího z vozu.
- > David Magdolen, řidič a Zdeněk Virec, dispečer: za pomoc s nalezením kabelky.

DOPRAVA AUTOBUSY HRANEČNÍK

- > Stanislav Vincour, řidič: za vyloučení cestujících, kteří porušovali přepravní podmínky.
- > Iurii Alieksieienko, řidič: za vynaložení úsilí pro co nejpohodlnější výstup maminky s kočárkem.
- > Jakub Malinič, řidič: za bezpečnou a klidnou jízdu.
- > Jan Halíř, řidič: za informace k cestování po Ostravě.
- > Erik Spilka, řidič: za nalezení tašky.

DOPRAVA TROLEJBUSY

- > Jiří Trojan, řidič a Roman Kubenka, výpravčí: za pomoc při nalezení mobilního telefonu.
- > Pavel Krygel, David Jonáš, Kamil Polčák, řidiči: za snahu o příjezd na zastávky podle jízdného řádu.
- > Ladislav Valachovič, řidič: za naklonění vozu k nástupní hraně zastávkového ostrůvku pro snazší nástup kočárků.
- > Ladislav Pluskal, řidič: za plynulou jízdu a za velmi příjemné a profesionální vystupování.
- > Josef Bělíca, řidič: za vytvoření perfektních podmínek pro nástup invalidního vozíčku do vozidla a za důslednou kontrolu přepravních podmínek.
- > Viktor Debnár, řidič: za vyčkání na zastávce na cestující.

ASISTENTI PŘEPRAVY

- > Eva Rychlíková a Jiří Hrčka: za výbornou reprezentaci a pomoc cestujícím při odbavení ve voze.

SLOVNÍČEK OSTRAVSKÉHO DOPRAVÁKA

„Když šel čert s vánočkou...“

Čert – tramvajový pluh – RSP

Vánočka – vánoční tramvaj DPO

Slangové výrazy můžete posílat na zpravodaj@dpo.cz

Vaše „mluvka“ Terka

Nakupujte

*na **coool.cz***

199 Kč

VÁNOČNÍ BAŇKA

Šťastné a veselé! Ať už máte stromeček laděný do jakékoliv barvy, tyrkysová baňka v domácnosti žádného fanouška ostravské MHD nesmí chybět.

coool.cz

Jan Werich: „Manželé se v autobuse...“

POMŮCKA: ADENOM, APE, ASH, IDAHO, POEMA	VYSOKÝ LISTNATÝ STROM	POZŮSTALÁ ŽENA	OBCHOD PRŮMYSLO- VÝM ZBO- ŽIM ZKR.	SLOVENSKÉ CHLAPECKÉ JMÉNO	STÁT USA	KARAT	SOUČÁST LUKU	HLÁŠKA V KARTÁCH		POTLESK	OBSLUHA V LETADLE	STARÉ ŽEN- SKÉ JMÉNO		TÉR	KOLEM
PATŘÍČÍ TOBĚ						CITO- SLOVCE TÍŠENÍ			POPEL ANGLICKY				PŘEDLOŽKA PÁDOVÁ OTÁZKA SLOVENSKY		
SMETÍ						ČES. HEREC JIRÍ ??? PROFILOVÉ ŽELEZO			MALÝ OPĚRENEC ZVÝŠENÝ TÓN D						
1. DÍL TAJENKY															
INICIÁLY HERCE VÍZNERA			OKR. HYG.- EPID. STAN. INIC. VÝTV. ČERNÉHO				ITALSKÁ ŘEKA VAJEČNÝ POKRM						NÁZEV HLÁSKY L NATÍRAT LAKEM		
HARMONIE				PRŮZOR VE ZDI ODĚVY MNICHŮ				SPZ ŠUMPERKA NOVOTVAR				LEHKÉ TOPNE OLEJE ZKR. BÁSNÍK JAN ???			
	MÍT V RUKOU	ČESKO- SLOVENSKÝ DRUH BÁSNĚ			HLAVNÍ MĚSTO PERU NOUZOVÉ VOLÁNÍ				LESNÍ ZVÍŘE LIDOP ANGLICKY					OPOJITI ALKOHO- LEM	CHEM. ZN. RADIA
INICIÁLY HEREČKY PATRASOVÉ			UHELNÉ SKLADY ZKR. PLAVECKÝ STYL			TEDY HOVOR. ČÁSTI OBLIČEJŮ				ORNAMENT STARO- ZÁKONNÍ PROROK					
MIKROSKO- PICKÝ OR- GANIZMUS							KRÁSNÁ TEČKA				SUR. NAFTA INICIÁLY REVOLUC. TROCKÉHO				
2. DÍL TAJENKY															INICIÁLY HERCE VYSKOČILA
JMÉNO HERCE FIALY					LOTÉRIE				SEZDATI						
ROVNĚŽ HOVOR.					PRVNÍ MUŽ				PODSTAVEC POD FOTO- APARÁT						

JUBILEA

Příjmení a jméno	Výročí	Datum výročí	Útvar
Barth Petr	25	01.11.2023	DAH
Šubjáková Jaromíra	30	25.11.2023	DTO
Michalusová Ludmila	35	06.12.2023	TTP
Hořínek Miroslav	35	15.12.2023	TAP
Jendrysek Vilém	35	15.12.2023	TAP
Kupka Václav	35	15.12.2023	TAP
Venclík Milan	35	15.12.2023	TAH
Staněk Milan	35	17.12.2023	TVS
Liberda Luboš	40	20.12.2023	TAP
Fritsch Petr	40	22.12.2023	TAP

PRO ZASMÁNÍ / K ZAMYŠLENÍ

Laskavost je jako sníh.
Vše, co pokryje, zkrásní.

